

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

memo

Beantwoording vragen Staatssecretaris over bij nota
Kamerbrief zorgpersoneel met post-COVID

5.1.2e

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11

www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum

2 september 2022

Aantal pagina's

3

Op 2 september heeft u met een aantal opmerkingen en vragen gereageerd op de nota om de Kamerbrief Zorgpersoneel met post-COVID te agenderen in de Ministerraad van 9 september a.s.

In dit memo beantwoord ik uw opmerkingen en vragen.

1. Politiek spannend

- In de verkenning naar wat er op financieel gebied gedaan kan worden voor de eerste golf-groep (n.a.v. gesprekken met FNV/CNV en motie Paulusma-Bikkers) kwam naar voren dat vergoeding van inkomensderving en gemaakte kosten alleen aan de orde is bij schadevergoeding vanwege aansprakelijkheid. Op basis van een juridische analyse van WJZ verwachten we niet dat VWS aansprakelijk is voor de schade van deze groep.
- De leedvergoeding, wat wel een goede optie is, betreft een onverplichte tegemoetkoming ter erkenning van het leed als gevolg van een zeer uitzonderlijke gebeurtenis.
- Leedvergoedingen vanuit de staat zijn bijzonder en worden niet zomaar verstrekt. Leedvergoedingen worden alleen verstrekt voor uitzonderlijke situaties, waarbij het vanwege de schrijnendheid van de situatie en de maatschappelijke onrust erover in de rede ligt dat het behoorlijk/sympathiek is dat de staat dit doet. Dit is een politieke afweging.
- Als je de film terugkijkt van de situatie van zorgmedewerkers in de frontlinie in de eerste golf, waarbij eerst de ziekenhuizen overspoelden met ernstig zieke mensen en vervolgens ook alle andere zorginstellingen, terwijl er totaal geen grip was op het COVID-virus en zeer weinig bekend was over het virus en de risico's, is het zowel politiek als maatschappelijk heel goed te beargumenteren waarom het kabinet dit wel zou willen doen.
- Bij het besluit om over te gaan tot een leedvergoeding moet rekening gehouden worden met precedentwerking (de vergelijking met eerdere leedvergoedingen en naar de toekomst toe: de hoogte van nieuwe tegemoetkomingen). Hier is allemaal rekening gehouden bij de formulering van het voorstel.
- De vakbonden FNV en CNV dreigen met collectieve aansprakelijkstelling van de overheid voor de schade die zorgpersoneel (CNV benoemt alleen het zorgpersoneel, FNV ook onderwijs en kinderopvang) heeft geleden als gevolg van langdurige ziekte door post-COVID klachten. De verwachting is dat, ongeacht of de overheid deze onverplichte

tegemoetkoming geeft, de bonden hun aansprakelijkstelling zullen doorzetten. Op basis van een juridische analyse van WJZ verwachten we dat VWS niet aansprakelijk is, maar bij de beoordeling van deze zaak zal de rechter ook de behoorlijkheid van het handelen van de staat in vervolg op het gebeurde – bijvoorbeeld blijkend uit deze onverplichte tegemoetkoming - in zijn overweging meenemen. Dit is een tweede argument om dit wel te willen doen.

SG

5.1.2e

Datum

2 september 2022

2. Spanning met andere werknemersgroepen

- De advocaten van Houthoff die ons i.v.m. een aansprakelijkstelling van FNV en CNV bijstaan, hebben ons in deze geadviseerd een beperkte groep in de zorg tegemoet te komen.
- Bij een uitbreiding van de doelgroep naar buiten de zorg gaat dat ten koste van de stevigheid van de onderbouwing van de onverplichte tegemoetkoming. Voor andere groepen geldt immers dat hun omstandigheden - werk waarbij niet voor COVID-patiënten werd gezorgd - tot minder grote kwetsbaarheid leidt dan bij zorgpersoneel en daarmee minder uitzonderlijk is.
- Juist de uitzonderlijkheid van de omstandigheden is een goede reden om een tegemoetkoming ter erkenning van het leed van dit zorgpersoneel te verstrekken.

3. Hoe is dit fiscaal geborgd?

- Bij de uitwerking van de regeling zoeken we naar de mogelijkheden om een eventueel verlies aan toeslagen als gevolg van de uitkering van de financiële tegemoetkoming, te compenseren.
- We laten ons hierover adviseren door een fiscalist en die heeft al memo opgesteld met een overzicht van de fiscale effecten voor de loon- en inkomstenbelasting en doorwerking naar de toeslagen.
- Zij heeft twee oplossingsopties genoemd: Compensatie gemiste toeslagen en een verzoek aan FIN tot toevoegen aan de ministeriële regeling voor groepen van gevallen waarvoor bepaalde vermogensbestanddelen worden uitgezonderd van de vermogenstoets toeslagen op grond van Algemene Wet Inkomens Regelingen (Awir).
- De eerste optie is ook ingezet bij de Beleidsregel tegemoetkoming Q-koorts (2018). Hier ging het ook om een vergoeding ter erkenning van het leed vanwege de uitzonderlijke omstandigheden, zijnde een nieuw virus waar een kleine groep ernstige gevolgen van onderging. Deze regeling is destijds – net als waarschijnlijk bij deze regeling - uitgevoerd door DUS-I.

4. Relatie met herintreding/re-integratie erg dun

- Het heeft de voorkeur om mensen (in alle sectoren) zo goed mogelijk te behouden voor de arbeidsmarkt en niet in te laten stromen in de WIA. Daarom heeft VWS voor medewerkers in de zorg de tijdelijke subsidieregeling Behoud langdurig zieke zorgwerknemers per 15 juni jl. opgesteld. Hiermee kunnen werkgevers subsidie aanvragen om een deel van de kosten die ze maken bij het langer in dienst houden van zieke medewerkers vergoed te krijgen. Het idee hierachter is dat zorgmedewerkers met post-COVID hierdoor meer tijd krijgen om te herstellen en te re-integreren. Het betreft een regeling voor verlenging van de loondoorbetaling aan het zorgpersoneel dat in de periode maart tot en met december 2020 langdurig ziek is geworden.

- Verder staat het volgende hierover in de Kamerbrief: “Wanneer iemand in de WIA instroomt wordt, ongeacht de reden van ziekte, vanuit het UWV of – in geval van een werkgever die eigen risicodragers is in het kader van de WGA - de (oude) werkgever ondersteuning geboden bij re-integratie. Hierbij wordt per individu gekeken naar wat betrokkene nodig heeft om weer terug aan het werk te kunnen gaan. De re-integratieondersteuning kan bestaan uit het voeren van gesprekken, het opstellen van een werkplan en mogelijke inzet van scholing of re-integratietrajecten om iemand te ondersteunen naar werk. Tevens kunnen personen aanspraak maken op voorzieningen zoals een jobcoach of werkplekaanpassingen. Het kabinet blijft met sociale partners in gesprek over de gezamenlijke inzet om werkenden met langdurige post-COVID voor de arbeidsmarkt te behouden. De minister van VWS zal in de volgende COVID-19 verzamelbrief uw Kamer uitgebreider informeren over de diverse lopende acties en de voortgang hiervan. ”

SG

5.1.2e

Datum

2 september 2022

5.1.2e